életről, nived bevégzett munkájáról akarva képet adni, elkötött testvérünk, igaz hegyelet koszorúját helyezi koporsóra a mi egész közösségünk, melyet szeretettel szőtt alapítója s legelső bírája emlékének midőn fiát kíséri az utolsó útra. De nem csupán a díszó apának érdeme kelti föl a közösségünk megnyilatkozását, midőn kitör poraiv felett s zászlóba borul a nevetlenszáj életével melyáltal reá, hogy nemzetségedet a fájdalom könyjei oszlassa koporsóra s hogy mi mindannyian a hegyelet szépszavával kíséreljük távozásodat a földi létből. Ép az évi tegnapi szakaszának szakaszán azt kérdezték a réci bölcsek: vagyon mikénl fogyatékoskiróviden az egész törvény, ezt szemelt minden alkotata, melyet követnünk kell az életben? Mire az egyik bölcs azt válaszolá: כלל גדול בתורה (A az egész törvény egybefoglalható ebben az egy mondatban: szeresd felebarátodat mint temagad; másik bölcs pedig azt felelte: כלל גדול בתורה (A zsoltal: inkább képeri a földi lét egész törekvésének foglalatját ez a mondat: זה ספר תולדות אדם (A ime ez az ember életének a könyve. Ebben a mondatban van meg minden, ami bennünket gondolkodásra késztet, ami összenőtte nivünket s ugyanez irányítva figyelmünket lebarulásra kicsgyeriti a helaudót az örökkévaló halalom előtt. A vegetsép fájdalmában lesujtott egyánó család, hogy nived szegő óvetével kérdened: mi az ember, bensőleg gondjaival nagalmatos munkájával, küzdés szeretetével? Nézz tekintsetek e koporsóra s megtudjátok: ez az ember életének a könyve! Szerette felebarátját, mint önmagát. De nem, ha csak mint önmagát szerette volna, úgy gondok szétszakadtak volna a nem boldogították volna a életének szülte egét, de felebarátait jobban szerette, mint önmagát, s míg másokon okaszott szépiseni, önmagát fontolta meg mindentől, ami gondtelenül élete biztosíthatta volna. De a megszelídített emberszeretet megtalálta vigaszát a bensőben, melyben nőtt több szabadságba utkörött, annál tényszerben szegyzett, mert munkában erősödött meg s boldog családi körből merítve fontosó erejét. (A zsoltár) Ezen élet könyve záródott le e koporsóval, melyet foglalatát képeri az ezen által megszabott öröm emberi törekvésektől: ösztönös emberszeretet, bankadatlan bensőleges munkás s tökéletlen családi hűség, melyektől szabódsok, sőt reménykedek nem tudták eltéríteni soha. Ezért hódolunk mi hegyelet fájdalmával emlékednek díszó apának mélyő fia, s az mi szívünk, melyben könnyezik koporsóval, szépszerre a vigaszunk mély forrását, mely megnyitani tudja kitörésed szegyenmelyiknek fájdalmát, kik sebzett szivel borulnak le a Mindenható előtt, hogy az elhunyt kedves örök nyugalmáért imádkozzanak.

MTA KÖNYVTÁR ÉS INFORMÁCIÓS KÖZPONT

Ujpesten 1900. május 6

Löwy Miksa.

Ven/1/207